

[Borgbjerg.]
til at faa Repræsentanter, hvis man indskrænker Folketingets Medlemstal alt for meget.

Her maa søges en passende Middelvej. Men jeg kan under visse Omstændigheder i og for sig være lige saa glad ved et Folketing paa 100 som ved et paa 150. Ja, jeg vilde foretrække et Folketing paa 100 med socialdemokratisk Flertal fremfor et Folketing paa 150 med konservativt Flertal. Det er et Opportunitetsspørgsmaal. Jeg kan meget godt tænke mig en Indskrænkning, men Ligeligheden maa sikres.

Gennem Systemet med bevægelige Mandater behøver vi ikke at bruge flere Tillægsmandater end netop nødvendigt til Sikring af Ligelighed, derfor er vi Tilhængere af det System, men jeg føjer til: Vi maa ikke blot have et Antal bevægelige Tillægsmandater, vi maa ogsaa have det tilstrækkelige Antal Tillægsmandater. Hvordan det skal opnaas, om det — hvad Rode mente i Valglovskommissionen — kun kan opnaas ved Grundlovsforandring, eller om der skulde kunne findes Systemer, hvorigennem det kunde opnaas uden Grundlovsforandring, maa blive Genstand for nærmere Underøgelse i Udvalget.

Jeg skal erkende, at Ministeren i sin Fremsettelse ogsaa gjorde en værdifuld Indrømmelse paa dette Punkt, idet han med et vist Suk sagde, at Venstre havde faaet et Par Mandater for meget, og at der, hvis man i Stedet for 121 havde haft 123 Mandater til Raadighed, vilde være blevet fuld Forholdsmæssighed. Ministeren erklærede sig rede til Forhandling om en lille Sikkerhedsventil der, et ganske vist — sagde han — minimalt Antal, men et lille Antal Ekstramandater, der kunde bruges yderligere til at udjævne Uretfærdigheder opstaaet gennem de 80 Kredsmandater, de 25 Tillægsmandater til Omraaderne og de 15 landsmæssigt fordelte. Ministeren erklærede sig altsaa villig til at forhandle. Vi fra vor Side modtager gerne et saadant Tilbud og vil i det kommende Udvalg være med til at forhandle om en Tilbagevendt til Enkeltmandsvalg under Forudsætning af, at der kan sikres Anskuelserne blandt Vælgerne den grundlovspaaabudte Ligelighed.

Christmas Møller: Det første Spørgsmaal, som melder sig med en ikke ringe Interesse, naar denne Sag skal diskuteres, er utvivlsomt dette: Hvorfor mon Regeringen nu har fremsat dette Forslag? Er det for fra Regeringens Side at give en smuk Illustration til det politiske Krav, som man

ofte har hørt fremsat fra Venstres Side, om, at hvad man ikke kan blive enig om det konservative Folkeparti og Venstre imellem, det skal man lade ligge? Eller er det for fra Regeringens Side at give Udtryk for, at noget saadant, som Venstremænd har sagt, det mener man ikke fra Regeringens Side?

Eller er det en Opfyldelse af et Par Punkter af de to Programtaler, som den højtærede Statsminister har holdt her i Tinget, og hvoraf jeg anmoder om Tilladelse til ganske korte Citater? I sin Tiltrædelsestale den 17. December 1926 sagde den højtærede Statsminister:

„Skønt udgaaet af et enkelt Parti agter Ministeriet ikke under de forhaandenværende Forhold at tilstræbe Gennemførelse af dette Partis almindelige Programpunkter.“

Det kan dog have en vis Interesse at minde herom for om muligt at faa at vide, om det er en Opfyldelse af dette Punkt i Tiltrædelsestalen, som man tilsigter ved at fremsætte dette Valglovsforslag. Eller er det en Opfyldelse af, hvad den højtærede Statsminister udtalte i sin Trontale af 4. Oktober 1927, at man fra Regeringens Side vil

„bestræbe sig for at samle Lovgivningsvirksomheden om saadanne enkelte Forhold, som i Øjeblikket maa anses for særlig betydningsfulde, hvorimod al Lovgivning, som ikke er strengt paakrævet, vil blive søgt undgaaet ud fra den Betragtning, at en alt for hyppig Ændring af gældende Love i Almindelighed maa anses for uheldig.“

Jeg tror, man maa have Lov til at spørge, om Fremsettelsen af dette Forslag virkelig er i Overensstemmelse med den højtærede Statsministers Tale her i Tinget om, at al upaakrævet Lovgivning skal undgaaes.

Søger man andetsteds hen, søger man til Ordene i Bemærkningerne til Lovforslaget, saa hedder det her, at man vil fra denne Regerings Side søge Statens finansielle Byrder lettet, hvorfor man — ogsaa af økonomiske Grunde — har ønsket Folketingets Medlemstal nedbragt; og saa kommer det som en Biting, noget, der aldeles ikke har ligget den højtærede Regering eller den højtærede Indenrigsminister stærkt paa Sinde: at man jo ogsaa helst skulde lave lidt om paa Valgloven. Eller skal man søge Forklaringen i den højtærede Indenrigsministers Forelæggelsestale, hvor han siger, at Formaalet med Lovforslaget er en Kombination af Enkeltmandskredssystemet med Forholdstalsvalg i Stedet for den nuværende Valgmaade og endvidere — men det kommer langt bagefter, som noget sekundært, noget,